

POZNÁMKA SEKRETARIÁTU:

Tato norma vychází z dokumentu TRADE/WP.7/2000/1 1/Add. 9

NORMA EHK OSN FFV-09
týkající se uvádění na trh a kontroly
obchodní jakosti

ZELÍ HLÁVKOVÉHO A KAPUSTY
v mezinárodním obchodu mezi
členskými státy EHK OSN a určeného
pro tyto státy

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro zelí hlávkové odrůd (kultivarů) *Brassica oleracea* odr. *capitata* L. (vč. zelí červeného a špičatého) a kapustu kadeřavou odrůd (kultivarů) *Brassica oleracea* L. odr. *bullata* DC. a odr. *sabauda* L. které se spotřebiteli dodávají v čerstvém stavu, kromě zelí a kapusty určených k průmyslovému zpracování.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost zelí hlávkového a kapusty ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Ve všech třídách, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé jakostní třídy a k dovoleným odchylkám, musí být zelí hlávkové a kapusta:

celé,
zdravé; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
čisté, v podstatě bez veškerých viditelných cizorodých látek,
čerstvého vzhledu,
v podstatě bez škůdců,
v podstatě bez poškození způsobených škůdci,
neprasklé a nevyběhlé,
bez otlaků nebo poškození,
nepoškozené mrazem,
bez nadměrné povrchové vlhkosti,
bez cizorodých zápachů a/nebo chutí.

Košťál musí být odříznut těsně pod nasazením listů tak, aby listy neodpadly, řez musí být hladký.

Zelí hlávkové a kapusta musí být tak vyvinuté a v takovém stavu, aby:

vydržely přepravu a manipulaci a mohly být doručeny do místa určení v uspokojivém stavu.

B. Jakostní třídy

Zelí hlávkové a kapusta se zařazují do dvou níže uvedených jakostních tříd:

i) Třída I

Zelí hlávkové a kapusta v této třídě musí být dobré jakosti. Musí být typické vlastnosti pro danou odrůdu. Musí být s přihlédnutím ke svému druhu pevné.

Zelí hlávkové a kapusta s musí být přihlédnutím k odrůdě s listy pevně přiléhajícími. Pozdní odrůdy smějí být zbaveny několika krycích listů. Tzv. „zelené“ odrůdy kapusty, rané zelí hlávkové a raná kapusta musí být s přihlédnutím k odrůdě pečlivě odlistěné, v tomto případě je povoleno několik obalových listů ponechaných jako ochrana.

U tzv. zelených odrůd kapusty se dovoluje mírné povrchové namrznutí.

Pokud nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující mírné vady:

drobné praskliny na vnějších listech,
mírné otlaky a mírná povrchová poškození vzniklá při ořezávání vnějších listů.

ii) Třída II

Tato třída zahrnuje zelí hlávkové a kapustu, které nelze zařadit do jakostní třídy I, ale které splňují minimální požadavky uvedené výše.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u zelí hlávkového a kapusty zachovány jejich základní vlastnosti týkající se jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

praskliny na vnějších listech,
bez listů,
větší otlaky a větší povrchová poškození vzniklá při ořezávání vnějších listů,
hlávky méně pevné.

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost zelí hlávkového a kapusty se stanoví podle čisté hmotnosti. Hmotnost hlávky nesmí být nižší než 350 g u raných odrůd a 500 g u ostatních odrůd zelí hlávkového a kapusty.

Třídění podle velikosti je povinné u zelí hlávkového a kapusty dodávaných v baleních. V tom případě smí být nejtěžší hlávka v témže balení nejvýše dvakrát těžší než hlávka nejlehčí. Pokud hmotnost nejtěžší hlávky činí 2 kg či méně, smí být rozdíl mezi nejtěžší a nejlehčí hlávkou v témže balení nejvýše 1 kg.

Požadavky na velikost se nevztahují na miniaturní plodiny.¹

1 Miniaturní plodinou se rozumí odrůda nebo kultivar zeleniny získané šlechtěním a/nebo

zvláštními kultivačními technikami, s výjimkou jiných než miniaturních odrůd, které nejsou plně vyzrálé nebo nemají dostatečnou velikost. Všechny další požadavky normy musí být splněny.

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení, nebo šarži u produktů dodávaných jako volně ložené, dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

i) Třída I

Je dovolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti zelí hlávkového nebo kapusty, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu II nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

ii) Třída II

Je dovolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti zelí hlávkového nebo kapusty neodpovídajících požadavkům této jakostní třídy ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě.

B. Dovolené odchylky velikosti

U všech jakostních tříd je dovolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti zelí hlávkového nebo kapusty, které neodpovídají požadavkům třídění podle:

stejnorodosti,
minimální
velikosti.

Žádná hlávka raného zelí hlávkového a rané kapusty však nesmí mít hmotnost menší než 300 g a menší než 400 g u ostatních odrůd.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení, nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené, musí být stejnorodý a musí sestávat pouze ze zelí hlávkového nebo kapusty téhož původu, téže odrůdy, jakosti a velikosti (pokud jsou roztrženy podle velikosti).

Zelí hlávkové a kapusta jakostní třídy I musí být i rovnoměrného tvaru a zbarvení.

Viditelná část obsahu balení, nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené, musí odpovídat zbývajícím částem obsahu.

Velikost miniaturního zelí hlávkového a kapusty musí být v přiměřené míře stejnorodá. Lze je nabízet ve směsi s jinými miniaturními produkty různého druhu a původu.

B. Obalová úprava

Zelí hlávkové a kapusta musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalu musí být čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk nebo štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

V obalech, nebo šaržích u produktů dodávaných jako volně ložené, se nesmějí vyskytovat žádné cizí příměsi.

C. Obchodní úprava

Zelí hlávkové a kapusta lze dodávat

v baleních
nebo
volně
ložené.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal² musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

Pro zelí hlávkové a kapustu přepravované jako volně ložené (přímo nakládané na dopravní prostředek) musí být tyto údaje uvedeny v dokumentu doprovázejícím zboží a přiloženém na viditelném místě uvnitř dopravního prostředku.

A. Identifikace

Balírna	)	jméno a adresa nebo
a/nebo	)	úředně vydaný nebo
odesílatel)		nebo kódové označení úředně uznávané vnitrostátním orgánem. 3

B. Druh produktu

„Zelí hlávkové bílé“ atd., není-li obsah viditelný zvenku,

C. Původ produktu

Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

² Jednotlivá balení produktů předem připravená k přímému prodeji spotřebiteli nepodléhají těmto požadavkům na označování, musí však splňovat vnitrostátní požadavky. Uvedená označení se však v každém případě uvádí na přepravním balení obsahujícím tato jednotlivá balení.

³ Vnitrostátní právní předpisy řady zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy.

Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti s kódovým označením uveden odkaz na „balírnu a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“.

D. Obchodní údaje

jakostní třída

čistá hmotnost nebo počet kusů.

Miniaturní zelí hlávkové a miniaturní kapusty, „baby“ zelí a „baby“ kapusty či případný jiný vhodný název pro miniaturní plodiny. Pokud je v témže balení směs miniaturních plodin, musí být u všech plodin uveden jejich příslušný původ.

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Zveřejněno

v r. 1964

Revize

provedena

v letech 1988 a

2000

Na základě normy EHK OSN pro zelí hlávkové a kapustu
byla v rámci režimu OECD vydána vysvětlující brožura.